

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov JUDr. Aleny Prieцelovej a JUDr. Zdenky Kohútovej v právnej veci žalobcu: **Ing. E. K., K.**, 841 01 Bratislava, proti žalovanej: **JUDr. O. G., P.**, 949 01 Nitra, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu V., a. s., D., X. Bratislava, IČO: X., o určenie pravosti pohľadávky 1 050 000 Sk s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. júna 2007 č. k. 6 Cbi 11/06-91, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. júna 2007 č. k. 6 Cbi 11/06-91 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom vyhovel žalobe a určil, že pohľadávka žalobcu vo výške 1 050 000 Sk v konkurznom konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod č. k. 2K 57/05 vo veci úpadcu V., a. s., D., Bratislava, je po práve a patrí do 1. triedy. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi súdny poplatok vo výške 10 000 Sk.

Zistil, že Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 2K 57/05 zo dňa 28.11.2005 vyhlásil konkurz na majetok dlžníka V., a. s. a za správkyňu konkurznej podstaty

ustanovil JUDr. O. G., advokátku. Žalobca si v tomto konkurznom konaní prihlásil pohľadávku vo výške 1 050 000 Sk, ktorú na prieskumnom pojednávaní dňa 6.2.2006 poprela žalovaná správkyňa konkurznej podstaty. Žalobca preukázal, že dňa 14.1.2005 vložil do pokladne úpadcu čiastku 600 000 Sk a dňa 1.2.2005 čiastku 450 000 Sk. Peniaze prevzala vedúca účtarne pani V., ktorá to potvrdila. Žalobca peniaze poukázal z dôvodu finančnej výpomoci úpadcovi, na výplatu zamestnancov.

Súd prvého stupňa právne posúdil predmetnú vec tak, že vzhľadom k tomu, že zákon termín finančnej výpomoci nepozná, súd skúmal, či žalobca poskytol úpadcovi peňažnú pôžičku. Dospel k záveru, že nejde o pôžičku, nakoľko podstatnou náležitosťou zmluvy o pôžičke je dohoda o predmete pôžičky a čase jej vrátenia. Žalobca nepreukázal, že s vedením obchodnej spoločnosti úpadcu uzavrel takúto dohodu. V konaní však bolo preukázané, že žalobca vložil do spoločnosti úpadcu sumu 1 050 000 Sk, čo bolo zachytené aj v účtovnom denníku. Celá suma bola prevzatá na to oprávnenou pracovníčkou úpadcu a vložená na bežný účet úpadcu č. X., preto úpadca získal bezdôvodné obohatenie bez právneho dôvodu podľa § 451 Občianskeho zákonníka, ktoré je úpadca povinný žalobcovi vrátiť. Z toho dôvodu bolo žalobe vyhovené v celom rozsahu. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania 10 000 Sk za zaplatený súdny poplatok.

Proti rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Uviedla, že súd prvého stupňa zaujal na vec chybný právny názor a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu. Konanie menom spoločnosti úpadcu bolo presne vymedzené, a to tak, že predstavenstvo je oprávnené konať v mene spoločnosti vo všetkých veciach. Podpisovať za spoločnosť vo všetkých veciach majú právo všetci členovia predstavenstva, pričom je potrebný podpis dvoch členov predstavenstva. V prípade prijatia 600 000 Sk a 450 000 Sk, táto finančná výpomoc bola schválená len jedným členom predstavenstva oproti príkazu, že spoločnosť zaväzujú súhlasným prejavom vôle dvaja členovia predstavenstva. Tento právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, a preto je neplatný. Celé konanie ohľadom finančnej výpomoci nie je možné subsumovať pod § 451 Občianskeho zákonníka, pretože predpokladom na preukázanie vypožičanie finančnej čiastky je riadne

uzatvorenie zmluvy, čo sa však nestalo. Konanie žalobcu je preto možné posudzovať ako finančnú machináciu pred podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu. Žalovanej nebola zo strany úpadcu predložená pokladničná kniha, ktorá bola vedená od 10.2.2005 do 15.2.2006 a aj denník vedený od 10.2.2005 bol celý prepísaný jednou osobou. Preto správkyňa prihlásenú pohľadávku žalobcu poprela. Súd prvého stupňa neskúmal tieto skutočnosti, dokazovanie nepreviedol dostatočne, preto navrhuje zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedol, že súd prvého stupňa dôkladne zistil skutkový stav, vo veci správne rozhodol, preto navrhuje rozsudok potvrdiť v celom rozsahu. Uviedol, že prijatím predmetnej finančnej čiastky 1 050 000 Sk sa spoločnosť úpadcu k ničomu nezaväzovala, preto jeden podpis postačoval a iba potvrdzoval, okrem účtovného zaevidovania, že spoločnosť predmetnú sumu prijala. Je nepochybné, že žalobca túto finančnú čiastku úpadcovi dal a on ju prevzal, riadne zaevidoval a zaúčtoval, čo potvrdil aj svedok Ing. K.. V rámci interných operácií spoločnosti boli delegované právomoci generálneho riaditeľa, odborných riaditeľov a ostatných pracovníkov podľa organizačnej štruktúry na podpisovanie dokladov. Všetky výdavkové a príjmové pokladničné doklady aj prevodné príkazy podpisoval žalobca sám, čo vyplýva aj z ostatných dokladov úpadcu. Žalovanou tvrdené opisovanie pokladničnej knihy počas dvoch rokov považuje žalobca za nezmyselné tvrdenie, pretože účtovný denník, hlavná kniha a ostatné účtovné doklady by sa museli meniť tiež, čo je nemožné a toto tvrdenie žalovanej poprela vypočutá svedkyňa.

Obaja účastníci konania súhlasili, aby odvolací súd rozhodol o odvolaní bez nariadenia pojednávania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.), bez nariadenia pojednávania, so súhlasom oboch účastníkov odvolacieho konania (§ 214 ods. 3 O. s. p.), prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

Predmetnom odvolacieho konania je posúdenie, či žalobcom uplatnené právo podľa § 23 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení zmien a doplnkov, podľa ktorého konkurzní veritelia pohľadávok, ktoré zostali sporné čo

do pravosti, výšky alebo poradia, môžu sa domáhať určenia svojho práva v lehote určenej súdom, je oprávnené. Veritelia žalobu musia podať na súde, ktorý vyhlásil konkurz proti všetkým, ktorí pohľadávku popreli, smú sa v nej dovolávať len právneho dôvodu a poradia uvedeného v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní a pohľadávku môžu uplatniť len do výšky uvedenej v prihláške alebo na prieskumnom pojednávaní.

V prejednávanej veci si žalobca uplatnil v konkurznom konaní úpadcu pohľadávku v celkovej výške 1 050 000 Sk v prvej triede z titulu finančnej výpomoci na výplatu miezd zamestnancov úpadcu. K prihláške pohľadávky doložil príjmový pokladničný doklad zo dňa 14.1.2005 na 600 000 Sk na účel – finančná výpomoc na mzdy a príjmový pokladničný doklad z 1.2.2005 na 450 000 Sk na účel – finančná výpomoc na mzdy. Na oboch týchto príjmových pokladničných dokladoch je ako príjemca uvedené čitateľné meno V.. Z vkladového dokladu zo dňa 14.1.2005 vyplýva, že na účet č. X. bola dňa 14.1.2005 vložená suma 600 000 Sk v hotovosti a táto suma bola na účet pripísaná dňa 14.1.2005, ako to vyplýva z oznámenia V., a. s., Bratislava pre úpadcu, že na jeho účet č. X. bola vložená suma 600 000 Sk. Z ďalšieho vkladového dokladu zo dňa 1.2.2005 vyplýva, že na účet č. X. bola dňa 1.2.2005 vložená suma 450 000 Sk v hotovosti a táto suma bola na účet pripísaná dňa 1.2.2005, ako to vyplýva z oznámenia V., a. s., Bratislava pre úpadcu, že na jeho účet č. X. bola vložená suma 450 000 Sk.

Z uvedených listinných dôkazov vyplýva, že žalobca skutočne vložil do pokladne úpadcu celkom sumu 1 050 000 Sk a táto následne bola z pokladne prevedená v ten istý deň na účet úpadcu. Tieto listinné dôkazy preukazujú tvrdenie žalobcu o poskytnutí finančnej výpomoci na výplatu miezd pre pracovníkov úpadcu. Žalovaná správkyňa tieto pokladničné doklady a bankové výpisy ničím nevyvrátila, nepreukázala, že k vloženiu týchto peňažných prostriedkov na účet úpadcu nedošlo. Tým neuniesla v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p. dôkazné bremeno v konaní na súde prvého stupňa a v odvolacom konaní o svojich tvrdeniach, že zo strany žalobcu nešlo o poskytnutie finančnej výpomoci, ale o finančnú machináciu pred vyhlásením konkurzu. Žalovaná nepreukázala iný účel, na ktorý by žalobca mal povinnosť tieto peňažné prostriedky vložiť do pokladne úpadcu. Preto odvolací súd nepovažoval túto obranu žalovanej za dôvodnú. Taktiež neobstojí tvrdenie žalovanej v tom, že predmetnú finančnú výpomoc neschválili dvaja členovia

predstavenstva úpadcu, a preto ide o neplatný právny úkon. Tým, že žalobca ako fyzická osoba vložil do pokladne úpadcu predmetnú sumu 1 050 000 Sk, nezaväzoval týmto svojím konaním obchodnú spoločnosť úpadcu, a preto samotné prijatie peňažných prostriedkov na účet úpadcu nemožno z toho dôvodu považovať za neplatný právny úkon. Zaplatenie peňažných prostriedkov v hotovosti je jednostranný právny úkon konajúcej osoby – teda žalobcu a na jeho platnosť nie je potrebná súčinnosť prijímateľa, iba vydanie príjmového pokladničného dokladu zo strany pracovníka úpadcu oprávneného prijímať peňažné hotovosti do pokladne. V tomto prípade sa to stalo, zodpovedná pracovníčka úpadcu – svedkyňa M. V. potvrdila vo svojej svedeckej výpovedi, že tieto peňažné prostriedky od žalobcu prijala, o čom svedčia aj príjmové pokladničné doklady, a následne tieto peňažné prostriedky boli vložené na účet úpadcu. Týmto bol naplnený účel konania žalobcu – vklad finančných prostriedkov do pokladne úpadcu, ktorý žalobca uviedol v prihláške pohľadávky.

Odvolací súd taktiež nepovažoval za dôvodné tvrdenie žalovanej správkyne konkurznej podstaty, že súd prvého stupňa neodôvodnene subsumoval celé konanie ohľadom finančnej výpomoci pod ustanovenie § 451 Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné obohatenie, pretože predpokladom na preukázanie vypožičania peňažných prostriedkov je riadne uzatvorenie zmluvy. Súd prvého stupňa správne právne posúdil predmetnú pohľadávku žalobcu ako bezdôvodné obohatenie na strane úpadcu, ktoré je povinný vydať žalobcovi, pretože práve nepreukázanie uzavretia zmluvy o finančnej výpomoci, ale preukázanie vloženia peňažných prostriedkov bez právneho dôvodu, zakladá pre úpadcu povinnosť vydať prijaté peňažné prostriedky tomu, na úkor koho ich bezdôvodne získal, teda žalobcovi podľa § 451 Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto správne rozhodol, ak určil, že uplatnená pohľadávka žalobcu je po práve a patrí do prvej triedy podľa § 32 ods. 2 písm. a/ zákona o konkurze a vyrovnaní.

Odvolací súd preto potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O. s. p.

V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi trovy konania nevznikli, preto mu neboli priznané (§ 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 18. júna 2008

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: